

WELKOM

*Hoe kunnen we leesvaardigheid en leesplezier
vergroten?*

Een aantal constateringingen

- In Nederland zijn 2.5 miljoen mensen laaggeletterd, zij hebben zoveel moeite met lezen en schrijven dat het van invloed is op het dagelijks leven. Zij kunnen niet volwaardig meedoen. (Stichting Lezen & Schrijven)
- Het leesniveau van 25% van de 15 jarigen in Nederland is dusdanig laag dat ze het risico lopen om laaggeletterd te worden. (Pisa 2020)
- Nederlandse scholieren lezen steeds minder voor hun plezier en dat weerspiegelt zich in een significante daling van het leesvaardigheidsniveau (Pisa 2018)
- Nederlandse basis- en middelbare scholieren hebben in vergelijking met kinderen uit andere landen een negatieve houding tegenover het lezen. (Pisa 2018)
- Leesopvoeding van ouders blijft invloedrijk, ook in de puberteit (Stichting Lezen, April 2020)
- Jongens stromen minder vaak door naar de universiteit dan meisjes. Dat komt doordat jongens slechter zijn gaan lezen. (NRC, 8 juni 2020)
- Goede lezers zijn goede leerders. (Stichting Lezen, april 2020)
- Als je beter kunt lezen, wordt lezen leuker, lees je meer, word je nog beter in lezen en wordt lezen nog leuker (Stichting Lezen, juni 2020)
- Lezen is een fundamentele vaardigheid.
- Voorlezen is heel belangrijk voor leesprestaties en leesplezier, ook als kinderen al zelf kunnen lezen

Ook relevant voor ons?

- Kerndoelen > Curriculum.nu > leesmotivatie en literaire competentie worden onderdeel van programma
- Lezen is erg belangrijk voor de uitbreiding van de woordenschatontwikkeling en spelling

Hoe dan?

NIET

- Kennis is een slechte stuurder van gedrag
- Belonen en straffen werken contraproductief

WEL

- Bevorder de intrinsieke motivatie
  - Autonomie (zelf beslissen)
  - Competentie (het gevoel dat je iets kunt)
  - Verbondenheid (gezien worden, samen iets doen)
- Ken het kind
  - Weet wat hij/zij leuk vindt
  - Iedere keuze is goed, spreek de waardering uit

Hoe dan?

BABY'S, PEUTERS, GROEP 1 EN 2

- Hier leg je de basis met zingen, praten, voorlezen > dit helpt bij leren lezen en geeft motivatie

GROEP 3 EN 4

- Wees alert bij de 'leesdip' (ze hebben 'de code gekraakt' en willen nu inhoud), hierbij helpt voorlezen en teksten die ook inhoudelijk uitdagend zijn > dit houdt het leuk en beloont nieuwsgierigheid

GROEP 5 EN 6

- Er ligt nu veel concurrentie op de loer. Help bij kiezen, geef tiplijsten (a la Netflix), sluit aan bij interesses, voer literaire gesprekken
- Geef het goede voorbeeld, leg je boek op tafel, vertel wat je aan het lezen bent en waarom je het mooi of goed vindt. Rolmodellen zijn van groot belang.

Hoe dan?

GROEP 7 en 8 en VO 1

- Leerlingen hebben snel leren skimmen, maar lezen nauwelijks meer diep. Dat kan alleen als er langer wordt gelezen
- Advies: minimaal 3 x per week minimaal 20 minuten lezen en leef voor als rolmodel!
- Alles is goed: een artikel uit een voetbalblad, fictie, non fictie.
- Cruciaal is voldoende tijd! Dit is belangrijk voor het oefenen van diep lezen
- Voorlezen is nog steeds van belang voor de motivatie
- Leeskilometers maken is belangrijk

Hoe dan?

VO 2 en verder

- Ontwikkeling van de eigen identiteit is belangrijk. Boeken kunnen hierbij helpen
- Jongeren kunnen beter onder woorden brengen waarom ze iets mooi vinden en dat er gelaagdheid in een verhaal zit, beeldspraak, metaforen
- Blijf literaire gesprekken voeren, wees een rolmodel
- Besteed ook aandacht aan poëzie of graphic novels

De doorgaande lijn leesmotivatie

Belangrijk voor de motivatie zijn

- 1. Kunnen selecteren > Help kiezen
- 2. Tijd voor lezen en voorlezen > Reserveer tijd en wees een rolmodel
- 3. Boekenpraatjes > Houd gesprekken over een leuk boek dat je las

De mens om de lezer heen is heel belangrijk:

- Geef het goede voorbeeld
- Ouders hebben een belangrijke rol
- Leeftijdgenoten zijn belangrijk bij het tippen
- Leerkrachten moeten zelf lezen en dit laten zien
- Leerkrachten moeten kennis hebben over nieuwe boeken

Tip! Luister de Grote vriendelijke podcast om je kennis over jeugdliteratuur bij te spijkeren

Voorstel: Lezen op de Regenboogschool

1. We geven in alle groepen het eenduidige advies dat kinderen minimaal 3 x per week minimaal 20 minuten lezen en/of worden voorgelezen om het diepe lezen te stimuleren (het nieuwe tanden poetsen ;)) In groep 3 en 4 is daarnaast dagelijks 5 minuten lezen van belang voor de techniek.
2. We keuren alle boekkeuzes van kinderen goed (zowel stripverhalen als non-fictie, fictie)
3. We adviseren ouders om zolang mogelijk regelmatig voor te blijven lezen en vertellen hen over het belang van rolmodellen (dat ouders zelf ook laten zien dat ze lezen)
4. We geven het goede voorbeeld en vertellen af en toe over wat we zelf lezen / hebben gelezen en adviseren ouders om dit ook te doen.
5. We verdiepen ons in nieuwe boeken, lezen af en toe zelf ook een boek uit de jeugdliteratuur om op de hoogte te blijven
6. We informeren ouders jaarlijks over het belang van lezen en leesplezier door middel van een (online) presentatie

Vragen?!

**Elke letter een verhaal,
elk woord een betekenis.
Samen vormen ze een zin
en zinnen een geschiedenis.**

**Gevangen tussen kaft en kaft,
gebonden vellen papier,
is elk boek een verrassing,
zorgt elk boek voor plezier.**

@Taallent/Cor Verkade